

A szerkesztő lakása:

Rimaszombat, Deák Ferencz-u. 12. sz. Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés.

B lyegtelen levelet nem fogadunk el. Kéziratot nem adunk vissza.

Az előfizetés díja:

Egész évre 4 frt.
Fél évre 2 frt.
Negyedévre 1 frt.
Egyes szám ára 10 kr.

GÖMÖR-KISHONT.

VEGYES TARTALMU HETILAP.

Melléklapja: „GÖMÖR-KISHONT T. E. VÁRMEGYE HIVATALOS ÉRTESSÍTŐJE.”

MEGJELENIK MINDEN CSÜTÖRTÖKÖN.

Kiadó-hivatal:

Rimaszombat, Ujváros-utca 8. szám alatt (Tóthy-féle házban)

R Vozáry Gyula tanárnál. — Ide intézendők a kiadóhivat. irjeltő előfizetés, hirdetésny. nyiltter és egyéb felszólalások.

A hirdetés díja:

Egy háromhasabos petítisor térfogata 6 kr.
Bélyegdíj minden beiktatás után 50 kr.

Nyiltter:

Egy sor 20 kr.

Előfizetést elfogad a „Gömör-Kishont” kiadóhivatala Rimaszombat Ujváros-utca Tóthy-féle házban, nem különben minden hazai póstahivatal. Az előfizetés legcélszerűbben posta-utalvány u ján eszközölhető. — Hirdetést csak a kiadóhivatal vesz fel.

Miért kell a tanítói fizetéseket javítani?

A népoktatás és nevelés nagyfontosságát, a népiskola nagy feladatát szükségtelen magyarázni és indokolni. Mindnyájan tudjuk, mily nagy horderejű, de egyszersmind nehéz munka az, melyet a népiskola, illetőleg annak munkása és vezére: a tanító végez csekély, haláltnan fizetés mellett.

Csak hogy ám nem minden iskola oldja meg jól feladatát, mert nem minden iskola jó. Az mindenek előtt attól függ: milyen a tanító, kire az iskola, az ifjuság oktatása és nevelése van bízva, mert ám az iskola feladata nemesak tanítás, oktatás, hanem nevelés és pedig vallás-erkölcsi nevelés is volna, mely dolgokat nem találunk minden iskolában együtt, mert sok iskolában csak tanítanak, de nem nevelnek.

Ha jó a tanító, jó az iskola, jó lesz az ifjuság, a nemzedék s áldása lesz a népnek, mely közt működik. Ha rossz, mens Isten olyan iskolától, ifjuságtól, nemzedéktől és azon nyomoktól, melyeket maga után hagy. Egy jó tanító képes — nem épen tanításával csupán, de működésével általán — megjavítani egy egész rossz, egy rossz tanító képes megrontani egy egész jó községet, nemzedéket.

Jó tanító azonban nem lehet senki, míg nincs hozzá hivatása, mert ehhez nemesak kenyérkereseti ösztön, megélhetési mód, hanem hivatásérzet, öntudat, akarat, kedv, elszántság, kitartás, buzgóság is kell, s az jó tanító, ki kereszül tőri magát a halátlanság „rosszal fizetés” kemény és hideg jégén s aggkoráig megőrzi — ha testi ereje enged — ifju akaratát és kedvét a tanítás keserű kenyéréhez, és különösen míg nincs hozzá alapos készütsége, kellő képzettsége, mert hiába való a kedv és akarat is, ha valaki nem ért a „mesterséghez”, hanem csak kontárkodik és építés helyett mindenütt ront.

Igenis, a mostani követelmények szerint a jó tanítás nagy „mesterség” számba megy s megpróbálhatnák azok, a kik olyan könnyű dolognak tartják. Nem is ért hozzá minden ember igazán. Hát a kik kapta mellől huzódnak a tudomány és nevelés csarnokába, a kik a tanító-képezdét, az oklevelet a hírből sem ismerik? Tudományról, ismeretről, tanítási módszerről fogalmuk sincs? Magyarul írni és beszélni nem tudnak? Ilyenektől mit várhatunk? Nem

várhatjuk, hogy jól képezzék ki, jól neveljék fel az ifjuságot, megtanítsák a magyar állam nyelvére. Hanem ergo, ki a magyar nyelvre gyermekeiket megtanítani nem tudja, azokból jó, lelkes hazafiakat nem fog nevelni soha. Pedig sok ilyen ember van faluhelyeken, kisebb, szegényebb községekben, hol a tanítónak alig adnak 150—200 frtot. Vannak iskolázatlan, képzetlen, közönséges mesteremberek, kik viselik a nagy jelentőségű s intelligens számba menő „tanító” nevet s büszkén tartják magokat mivel tanítók kollegáinak.

Nemcsak hogy már vannak sok helyütt ilyenek, hanem még folytonosan akadnak pályázók, kik egy-más kisebb falusi iskolákba pályáznak és alkalmaztatnak. Szomorú dolog az igaz, hogy a ki mesterségéből nem tud megélni, — mert talán ahhoz sem értett jól, — felesleg tanítónak tanítani vagy jobban mondva rontani.

Ez csak a mellett bizonyít, hogy van ugyan elegendő tanítójelölt, de nincs vállalkozó olyan állomásra, a hol még 300 frtot sem kap a tanító. A képzett, okleveles ember úgy gondolkozik, hogy inkább megy segédtanítónak, mint rendes tanítónak nyomorogni. A mellett bizonyít, hogy hát a tanítói fizetéseket alaposan és jól rendezni és javítani kell. Különb az embernek elszorol hazafias lelke, ha olyan tanítói pályázatot kénytelen látni és olvasni, milyenek a mult napokban egy lelkészhez küldettek, melyek alól jegyzett ezikkiró kezébe jutottak, s melyek nemesak érdekes kuriózumkép, de komoly gondolkozás végett itten közöltetnek:

Ime az első példány:

„Nagy tiszteletű lelkész urnak lián egyházba, Miről én N. N. mind a i lakos szeretnem igen re eljőni, kivégzettem becsületesen az iskolát Úrnál meg magyar iskolát on.

Bécses figyelmebe ajánlom magamat Maradok alázasos szolgálja N. N.”

A másodikban szintén ehhez hasonló stylusban, helyes írással és kitűnő magyarsággal van írva, ez:

„Születtem ón jártam helybeli nép iskolában ig. Utolsó években befejeztem tanításomat a legjobb eredménnyel. Ezen időtől uj életem pályát választottam ; ón ezen tanulmányokból vizsgáztam utolsó 4 években.

arczszíne után itélve — mondhatnám, menyeecke, mosolyogva, udvariasan fogadott, és nem hogy megharagudott volna tulmerész lépésemért, de még bátorított is (mire nem képesek manapság az anyák!).

— Ha ugy tetszik uram, — nekem távoznom kell, de azért míg visszajövök mulasson az én egyetlen madarammal!

Magamra! Egész magamra maradtam hát, e kis madárkával és e velem együttlet nem rémité őt meg. Mit szoktak ilyenkor tenni, a kik szeretik egymást? — Minek leírni? Hiszen talán mindenki volt már ilyen helyzetben! — Kezembe vettem azokat az ízi-pízi kacskát, enyelelve játszadoztam bárony-puha ujjával, s ő — az én ideálem nem tiltakozott, csak mosolygott. Talán éppen e mosoly bátorított fel, hogy kimondjam? ne mondjam? hogy magamhoz vonjam a gyöngéd természet, hogy egy igazi esattanós csókot nyomjak azokra az igazi eperajkakra. S Mariska nem haragudott, hanem kaczagva nyújtá felém ujra bíbor ajakát. Azután ujjaimmal játszadozni kezdtem göndör fürtjei közt s ő viszonzásul pajzán enyegéssel czimpaszkodott bozontos barna üstökömbé és csinált olyan frizurát, hogy bármelyik fodrász megcsodálta volna.

Majd ismét magamhoz vontam a kis pajzánt s ajkaink egy hosszú csókban egyesültek, midőn hirtelen, váratlanul belép Mariska anyja

Fergőteget! Villámlással vegyes döngést! Veszedelem! Ijedelmet! Sikolyt! Eppen jókor!

Beköszöntő ajúlást s heves sikolyt vár most a tisztelt olvasó. Nem! ez csak regényekben szokás így, de most a belépő anyja, önkénytelenül tanuja lévén a csóknak, hangosan és vidáman felkaczagott:

— Csak rajta uram: ugy látszik, nem unatkoznak. Nem haragudott a jó asszony, pedig (becsületemmel merem erősíteni) határozottan nem gondolt házasságra, már pedig a lányos anyák közt 100 közül 101 így gondolkozik: „ha szereti a lányomat, vegye el.”

Vallasttanban Földírásban, Termeszettrajzban, Egyházi és Házi Történetemben. Emek folytán tanítói pályá a legjobb lelki ismerettel, bár melyik falusi iskola tanítóul fel ajánlhatja N. N. i néptanító.

Hogy honnét került ki e két kitűnő pályázat s hová küldetett, azt ez uttal elhallgatom. De ebből láthatja és tapasztalhatja a t. olvasó, hogy miért kell a tanítói fizetéseket javítani? Azért, hogy minden iskolában legyen elejendű képzett tanító, pályázó, s ne tolakodjanak és ne alkalmaztassanak még a kis iskolás gyermekek bozontására is olyanok, a kik még írni sem tudnak, de ám a kultuszminiszter ur is gondolja meg jól, hogy vajjon az ilyenek fizetését emelheti-e az állam pénzéből 300 frtigit. E fizetés emelés érdemesebb tanítóknak is elkel.

Figyelő.

Rimaszombat város egészségügyéhez.

Igen tisztelt Szerkesztő ur! — Beesés lapjának mult heti számában „Rimaszombat város egészségügye” czimvel egy a nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumhoz beadott kérvény van közölve, melyben ezen város egészségügye ugyancsak fekete színben van feltüntetve, szerény véleményem szerint egy város haladásának, fejlődésének semmivel sem lehet annyira ártani, mint ha alap nélkül valamely városról az mondatik, hogy annak egészségügye rossz, mivel ma már minden ember ott szeret lakni, a hol az egészségügyi állapotok, ha nem a világon a legjobb, de legalább kedvezők. Városunk egészségügye lévén ezen kérvényben megtámadva, ezen város érdekében kérek helyt soraimnak.

A kérvény minden sorából kitűnik, hogy annak írója a város érdekében akart tenni, midőn azt megírta, midőn ezt elismerem s a kérvény írójának ezért hálás köszönetet nyilvánítok; megfoghatatlan előttem az a könyelműség, hogy az országos statisztikai hivatalból szerzett adatok megkapása után, a kérvényező itt Rimaszombatban nem kért valamelyik szakértőtől arra nézve felvilágosítást, hogy mi az oka, hogy ezen városban oly nagy a halálozás, megmondta volna mindenik, hogy a kórház okozza a nagy halálozási számot s a statisztikai hivatal által szerkesztett

ságra, már pedig a lányos anyák közt 100 közül 101 így gondolkozik: „ha szereti a lányomat, vegye el.”

— Esztére isz tetszik jőnni? — Kérde, midőn távozni készült.

En kérdőleg tekinték anyjára.

— Csak tessék bátran bármikor.

Este tehát ismét ott voltam s míg a jó asszony szórakozásból férjével kártyázott, addig én félrevonultam és mulattam az én ideálemmal.

S talán e tétel bizonyítása: „az igazi szerelem nem ismer határt”, a mi zzeretünk nem vette tekintetbe a szülők jelenlétét, csak egy enyelegtünk, nevetgáltunk, sőt esőkolódtunk, mintha egyedül lettünk volna. — Az ölembé vontam gyengéden a szép leányt s ő (különös!) üstökömet ekszerezírozattá hol jobbra, hol balra, csinálva piczin ujjával a hajválasztékot, míg végre a sötét árnyalatu szempillák lezárultak a bogár szemekre, a kis kezek megszüntek dolgozni és a szép leány ölemben, mellemre hajtott fevel, (szégyen, nem szégyen, de kimondom) . . . elaludt.

Az anyja észre vevé a katasztrófát.

— Uram! — szólt — ha az ön ölemben aludt el, akkor önnek is kell őt lefektetni! . . . s ezzel a leány halófülkéjére mutatott.

Ne mondják kérem hogy az a jó asszony tigris anyja volt, a miért megengedte, hogy az anygált karjaimon vigyem halófülkéjébe, hogy ott ruháitól én fosszam meg a hófehér testet, hogy megengedé látnom a fedetlen karokat, hallanom az alvó mell lassu zihlását . . . mondom, ne vegyék azt rossz néven a jó asszonytól, mert ő tudta, hogy én őt szeretem, — de mert Mariska, az ő kis madárkája, az én szép ideálem, a kit én oly nagyon szeretek . . . életkorára nézve össze-vissza 2 éves — vagy ha ugy szebben hangzik: huszonnégy hónapos . . .

Ferber Albert.

T A R C Z A.

Az én ideálem

— Fecseges. —

Már engedelmét kérek! Ha a versifikátortól megkövetelik, hogy elzengedezze töviről-hegyire, hogy kiesoda, mjesoda, — milyen, szöke-e vagy barna, ábrándozó vagy mélabusz-e az ő ideálja? — akkor mért ne engednék meg nekem, a ki olykor prózában koptatom a papírost, hogy leírjam az én szívem titkát, hogy eláruljam, hogyan és miként néz ki, hogy ki az én szívem ideálja!

Alig egy hónapja láttam meg először, midőn az ablakon kinczett. Ő nekem rögtön megtetszett s talán én is neki: mert midőn megpillantott, mosolygott. Közeledtem felé, ő nyájasan fogadott. Megkérdeztem nevét.

— Majszta vagyok, — felelte mosolyogva s — a mint látni tetszik — selypítve. Igen az én Mariska ideálem, ki oly hamar lefoglalta szívemet, kissé nagyon selypített. De ki venné azt tőle zokon, mikor olyan szép? Kis gömbölyű orcáján az élet tavaszának minden bája egyesítve! Azok a bogár szemek, a sötét árnyalatu szemöldök, a piczi rózsás ajkak, göndören hullámozó hajfürtöcskéik! Ó! ezek szerettették meg őt szívemmel.

Előbb néhányszor csak az ablakon váltottunk néhány szót és akkor az én „tubiczám,” talán mert selypítését „szégyenlé” — igen keveset beszélt; azután szívem nem elégedett még ezzel s valami varázserő kényszerített, hogy szobájába belépjek. Az ablakon át adtam értésére „bűbű” szándékomat és Mariska piczi, bárony-puha kacsoiva hívólag intve mondá — vagy ha ugy tetszik selypíté . . . tetszét ez! tetszét! itt a mama isz!

Ez ugyan nem valami bátorító szózat, ha az első légyott háttérben ott van a rémitő kommentár: itt a mama is, — de hát el égve ugy is jó! Beléptem.

Az én ideálem anyja, — egy még viruló asszonyka.

s a körvényben feltüntetett halálesetekből a kórházban elhalt, idegen helyről behozott halálesetek száma nem lévén levonva, nagyon természetes, hogy a közlött számokból a város egészségügyi állására következtetést vonni nem lehet.

A városunkban lévő „gömörmezei kórházban” meghalt az 1885-ik évben 41, ezek közül idegen helyről való, tehát nem városi lakos = 37, az 1886-ik évben meghalt = 36, idegen = 31, 1887-ik évben meghalt = 44, idegen = 37, 1888-ik évben meghalt = 54, idegen = 47, 1889-ik évben meghalt = 56, idegen = 43, ezen idegen illetőségű haláleseteket levonva, a közlött halálesetekből lesz:

1885-ben 174 születés, 158 haláleset,
1886-ban 197 születés, 180 haláleset,
1887-ben 178 születés, 137 haláleset,
1888-ban 177 születés, 168 haláleset,
1889-ben 201 születés, 168 haláleset,

összesen 927 születés, 811 haláleset, így a fogyás nem 79, hanem igen is szaporodás van, még pedig 116, azonban az országos statisztikai hivataltól szerzett kimutatásban nem lényeges ugyan, hanem mégis számot tevő hibák csuszak be, tényleg a fentjelzet öt évben a születés és halálozás a következő volt Rimaszombat városában:

1. Születés:					
	1885	1886	1887	1888	1889
Róm. kath.	89	109	81	80	97
Ev. ref.	47	53	48	51	59
Ág. ev.	15	25	27	23	29
Izraelita	17	16	16	19	15
Összesen	168	203	172	173	200

2. Halálozás:					
	1885	1886	1887	1888	1889
Róm. kath.	103	116	86	100	109
Ev. ref.	41	60	54	63	69
Ág. ev.	32	23	23	37	32
Izraelita	13	16	9	8	13
Összesen	189	215	172	208	223

levonva ebből a kórházban idegen helyről behozott elhaltakat, Rimaszombatban meghalt 1885-ik évben 189—37=152, 1886-ik évben 215—31=184, 1887-ik évben 172—37=135, 1888-ik évben 208—47=161 és végre 1889-ik évben 223—43=180, az első minta szerint összeállítva, lesz:

1885-ben 168 születés, 152 haláleset,
1886-ban 203 születés, 174 haláleset,
1887-ben 172 születés, 135 haláleset,
1888-ban 173 születés, 161 haláleset,
1889-ben 200 születés, 180 haláleset,

összesen 916 születés, 802 haláleset, így valódi a szaporodás öt év alatt 114, ha már most a halálozást vesszük, átlag egy évre jut 160 haláleset, a város lakosságát 5000-nek véve, a halálozási átlag volt 32 per mille, mely szám, ha nem kedvező is, de mégis alatta áll az országos átlagnak, ha pedig a valóságos lakos számot vesszük, a mely 6000 felül van, akkor a halálozási átlag valóságban volt 26,6 per mille, a mely Magyarországon már igen kedvező egészségügyi állapotra mutat, ezzel nem azt akarom mondani, hogy Rimaszombatban már minden meg van téve a mi az egészségügy javulására kedvezően befolyhat, sok, igen sok tenni való van még e tekintetben, de egyet örömmel kell konstatálnom, hogy tapasztalatom szerint már nálunk meg van az érzék az egészségügy iránt s ennek köszönhető, hogy Rimaszombat a halálozási százalék tekintetében, méltán Magyarország legegészségesebb városai közé tartozik.

Rimaszombat, 1890. december 8-án.

Hazafiúi üdvözléssel:

Dr. Szabó Samu, megyei főorvos.

Segíts magadon az Isten is megsegít!

Kinek nem jutott osztályrészül tényleg alkalom egy nemzet boldogításában közreműködni, am ragadja meg az alkalmat saját kis körére hatni, hogy azon bajok, melyek már elviselhetetlenül, különösen a kisbirtokosok vállait nyomják, szövetkezve legalább elviselhetővé váljanak. A valódi jóakarát nem kíván fényleni, nem vár jutalmat, működik zajtalanul, ismeretlenül, egyedüli jutalmát az öntudatban és egyedül abban keresvén, hogy azon kis helyet, melyre a gondviselés helyezte, polgártársai javára emberül betölteni igyekezik. E szent elvből kiindulva, megyénkben Várbőcz, Ráhoi, Bakos-Török, Orljaj-Török, Felső- és Alsó-Szalknok községekből a legszorgalmasabb és legmódszerűbb meggazdálkó „Első Rimavölgyi mezőgazdasági hitelszövetkezet” czég alatt f. é. december hó 2-án megalakultak és egyhangulag Dantsek Mihály várbőczi lakost igazgatósági elnöknek, Bucsegh Alajost jegyzőnek, Pázár István ráhoi lakost pénztárosnak, Kicsiny Gusztáv bakos-töréki lakost felügyelő-bizottság elnöknek megválasztatták. Általános szavazattöbbséggel: Karasz András bakos-töréki lakos, Szikora Márton és Asztalos Márton orljaj-töréki, Fejes János és Bottó Mihály szalknok, Balázsik Pál ráhoi és Tóbiás János várbőczi lakosok igazgatói tagoknak, Lehoczky György bakos-töréki, Durmisz Mihály orljaj-töréki, Kelyó Mihály orljaj-töréki, Fejes János (Albert) alsó-szalknok, Gódor János

ráhoi, Bottó Pál szalknok (felesége részéről), Kvasz György várbőczi és Lehoczky Pál bakos-töréki lakosok felügyelő-bizottság tagjainak.

A szövetkezet célja az öntözkegyütésnek előmozdítása mellett tagjainak hiteligenyit, azok közös hitele alapján kedvező feltételű kölcsönök adása által kielégíteni. Célja továbbá: az illető kerület la'osságának helyzetén segíteni, úgy erkölcsi, mint anyagi szempontból javítani és ezen ez elérésére szolgáló eszközöket életbe léptetni. Miért is a szövetkezet és annak eszközei egyszerűsége miatt, eladási, termelő, tenyésztő és más e féle szövetkezetek alakítására is szolgálhatnak; amennyiben ily intézmények életbe léptetésére hitel és kölcsönt nyújt és üdvös működésüket közkegy támogatása útján elősegíti. Önként értendő, hogy e féle fiókszövetkezetek leendő létesítésénél, kötelezettségeiért csak is ezeknek a közkegyi telelősek. Ezen említett fiókszövetkezet tisztán gazdasági leendő.

Adja az ég, hogy ezen alakult szövetkezet a magyarok Istene által legyen vezérelve és intencziójához képest számadásait megtalálhassa és így példányképen szolgáljon a megyénkbeli meggazdálkóknak, minél több ily szövetkezetnek a megalakítására.

Kora tél.

„Eltévedt kend, Téli apó!”

Nem is ide készült ő. Bohemia-lázát akarta inkább lehűteni, de egy állomással tovább jutott, mert biz ő elszunnyadt egy kocsit. Vele jött Boreas is, hű esatlósa.

Hogy aztán itt minő garázdálkodást vitt végbe, ahhoz foghatót még a rimaszombati meteorológiai állomás annalísi sem tudnak hasonló eseteket fölmutatni.

Ne menjünk messze. Csak a múlt október ötödik pentádjára emlékezzünk vissza, hát azonnal eszünkbe ötlök, midőn egymásra nézve kérdeztük: hát csakugyan van a természetben ugrás? Míg az ősz eme hónapjának első felén a még csak gyengén sárgaló lomb 25 fok árnyékában sétálgatánk, már 24 nap mulva ablakainkon jégvirágokban gyönyörködhetünk, sétatérünk akácaizainak dus lombzata mint az „érintett” mimóza levelei lekönyult, hulladoz. Nem győzték elseperni. Aztán milyen az „ájér”? Ki őszi felöltőben indult dolga után, visszatér, hogy — bundát öltön. Hogyne! Hat-hét fok hidegben senki sem kockáztathatja drága egészségét.

Akár csak télen. Hiszen vízkereszt táján — ez a közhit szerint rendszeren az általános mértékadó — sem volt szigorubb az idő, lévén a Gasparus, Melchior et Balthazar nevők napján a reggeli hőmérséklet 6-7°C.

Csaknem bele kezdünk törődni, hogy az időszámítást elhibáztuk s valójában nem október második felében, hanem január elején vagyunk. Némelyek már azon kezdtek gondolkozni, hogy talán az időszámításon kellene változtatni, mint mikor az aequinoctiumot illető helyére illesztették; de mivel a téli fagy után a hőmérő a 0 pont fölé egészen a 12°C-ig emelkedett, csakhamar belátták, hogy „Téli apó eltévedt.”

Már akárhogy vesszük is, nagyon korán szakadt nyakunkba a hideg. Megszoktuk éveken át a hosszú „vénszanyok nyarat”. Ez idén tehát nem sikkerezhettünk a nap melegében, — kivéven részünket a nyár olvasztó hevében — korán szorultunk be s inkább a kandalló lobogó lángjának látásába mélyedve arról gondolkozunk, hogyan varázsolhatjuk be az udvarra a téli tüzelő fát. Gondot adott biz ez az időjárás a gazdáknak, kik az esőtlen szeptemberben s október első felében alig vehettek a zaharai szárazságnak miatta, aztán meg nyakunkra jött a havas tél, Szerencsés, ki a mezői munkával elkészült, míg beállt az esős-ködös november, melynek 27-ik napján már bokán felül járhattunk a hóban. Legnagyobb gondot azonban a legelő-hiány okozott, a gyökereiben is kiszáradt rétek, melyekből vajmi csekély takarmány került földre a roppant nyári apály miatt.

Hogy ez mind visszahatással lesz mindnyájunkra, könnyen megérthető. A kapcsolatok az élet különböző viszonyaiban olyanok, mint testünk egyes szervei közt. Ha egyik szenved, megérzi a többi is. Föltalálnak-e az időjárás viszonyait illetően bacillusai ellen valaha orvosozt, mint a Koch dr. titkos szere tuberkulosis ellen, egyelőre nem mondhatjuk.

Tény, hogy a természet nagyon aberrál egész continensünkön, így hát nem lesz érdektelen, ha a szép Rimavölgyünkön uralkodó időjárás emez abnormitását, illetőleg közelebbi phasisait néhány adattal illusztráljuk.

Hogy szemlét tartsunk a lefolyt három hónap időjárása fölött, ki kell emelnünk

1. a légnyomás viszonyait. A barometer állása volt: legmagasabb legalacsonyabb ingadozás szept. hóban 21-én 753 $\frac{1}{2}$ mm., 12-én 738 $\frac{1}{2}$ mm. 15 $\frac{1}{2}$ mm. okt. hóban 13-án 751 $\frac{1}{4}$ mm., 17-én 728 $\frac{1}{2}$ mm. 22 $\frac{1}{2}$ mm. nov. hóban 20-án 753 $\frac{1}{2}$ mm., 24-én 717 $\frac{1}{2}$ mm. 35 $\frac{1}{2}$ mm. Az ingadozás tehát feltűnő, különösen a november 24-iki süllyedése a higanyszalponak 717 $\frac{1}{2}$ milliméterre, egészen szokatlan, annyira, hogy vidékünkön több tizenöt esztendőjénél ilyen nem fordult elő. Jelezték ezt onnan is, hol a földrengések jelentkeztek, hogy a barometer esése nagyon rendkívüli volt. A capecolatot fölismertjük a légnyomás s a légkör egyéb tünetényei közt ha

2. a hőmérsékleti viszonyokra fordítjuk figyelmünket. Csak a főbb adatok szolgáljanak tájékozásul: A szélsőségek, melyekkel az őszi hónapokban találkozunk, valóban meglepők, különösen októberben a maximális és minimális hőmérséklet közt 32 $\frac{30}{100}$ °C° különbséget volt észlelhető, mi nagy ritkaság nálunk. De lássuk egyenként a hónapok legmagasabb, legalacsonyabb és a középhavi hőmérsékletét:

szeptember 1-én 29 $\frac{40}{100}$; 22-én 4 $\frac{10}{100}$, 14 $\frac{48}{100}$ °C°
október 1-én 25 $\frac{70}{100}$; 25-én 6 $\frac{60}{100}$, 8 $\frac{13}{100}$ °C°
november 9-én 12 $\frac{40}{100}$; 27-én 7 $\frac{40}{100}$, 4 $\frac{55}{100}$ °C°

Az őszi hónapok szélsőségeit tehát 29 $\frac{40}{100}$ °C° és 7 $\frac{40}{100}$ °C°; ennyire változott meg a temperatura 88 nap alatt.

3. A páranymás a psychrometer állásához képest következő adatokat adja:
szept. 13 $\frac{3}{10}$ 5 $\frac{4}{10}$ mm. közt változott; középérték 8 $\frac{3}{10}$
okt. 9 $\frac{3}{10}$ 3 $\frac{1}{10}$ mm. közt változott; középérték 6 $\frac{3}{10}$
nov. 9 $\frac{6}{10}$ 2 $\frac{5}{10}$ mm. közt változott; középérték 5 $\frac{9}{10}$
Ez utóbbi hónapokban a maximum és minimum összezúsz a hőmérséklet maximuma és minimumával.

4. A légköri nedvesség csak november 6-án érte el a teltség fokát és csak hét esetben jelentkezett

100%ban. A száraz szeptemberben a nedvesség 94—31% közt változott, októberben már 99—27% ingadozott, novemberben pedig 100—65%ban nyitvánult.

5. A szelek — irányuk szerint — a keletiek és délnyugatiak (24—24 esetben) voltak a 3 hónapon át uralkodók; azután a nyugatiak (17) és az éjszakeletiek (15). A délkeletiek csak 2, az éjszakaiak 9 esetben. Összesen 125 szél, míg szélesed 148 esetben volt észlelve. Erejüket tekintve, 5 foknál erősebb szél csak kétszer volt, október 2-án és 4-én éjszaknyugatról.

6. A felhőzetet illetőleg az ég teljesen derült csak kétszer (szept. 21. és 22-én), félig derült 35 nap volt, legkevesebb novemberben 5 napon; míg teljesen elborult eget 38 napon át láttunk.

7. A csapadék — mint már említve volt — az ősz elején nagyon csekély, csak a múlt hóban eredtek meg jobban az ég csatornái. Így:

szeptemberben eső 8 napon esett . . . = 13 $\frac{0}{10}$ mm.
októberben eső 9, hó 4 napon esett . . . = 67 $\frac{6}{10}$ mm.
novemberben eső 15, hó 4 napon esett . . . = 87 $\frac{3}{10}$ mm.

összes csapadék 32 eső, 8 hó alakjában . . . = 167 $\frac{9}{10}$ mm. Összehasonlítva az előbbi két évvel, kitűnik, hogy a tavalyi hasonló időszakban csak 6 $\frac{1}{10}$ mm.-rel több volt a csapadék, míg 1888-ban 32 $\frac{6}{10}$ mm.-rel kevesebb eső volt, mint ez idén.

Most már igazán tél van. A föld keményre fagyott a 8 fok hidegben, most már csak a hótakaró hiányzik, mire ezuttal még nincs kilátás.

Helybell hírek.

Kérelem. Alólírott tisztelettel kéri a lap járatóit, hogy ha netalán hátralékba volnának, sziveskedjenek a még hátralevő összeget mielőbb beküldeni.

Rimaszombat, 1890. decz. 9.

A „Gömör-Kishont” és „Hivatalos Értesítő” kiadóhivatala.

Megyebizottsági közgyűlés. Gömör-Kishontmegye rendes évnegyedes közgyűlésének határnapját Bornemisza László alispán folyó hó 20-ikára tűzte ki. E gyűlés azért is érdekes lesz, mert valószínű, hogy főispáni vezető nélkül fog lefolyni, a mi már régóta nem történt Gömörmegyében, főtaggya a nagyrözei járásbeli szolgabíró választás; mely állást főispáni megbízás folytán ez idő szerint Máriássy Gyula tölti be. Máriássy Gyula előreláthatólag meg is fog választatni; ellenjelöltje maig sinesen még.

Halálozás. Ádám Markus helybeli jönevű terménykereskedő neje tegnap december 9-én hosszas szenvedés után elhunyt. A boldogultat úgy ismerték, mint jó anyát, ki egész életét nagyszámú családjának nevelésére áldozta. Nyugodjék békével!

A korcsolyázó egyesület választmányja falragaszokon értesíti a közönséget, hogy a rimaszombati jégpályán már korcsolyázni lehet.

Reflexió a reflexióra. Lopocsi József kórházi ápoló és volt szegényházi lakó ügyét lapunk egyik munkatársa a multkor „fureca juris prudentia” czím alatt ismertette e helyen. Ez ismertetésére mult számunkban „Reflexió” czím alatt illetékes helyről származott czáfolat felét közöltünk, melyre válaszul lapunk említett munkatársa csak annak kijelentésére kér bennünket, hogy az illetékes helyről jött reflexió a többi közt abban a hibában szenved, hogy a kérdéses Lopocsi-fele ügygel semminemű összefüggésben nincs. A többi okot talán épen úgy elengedheti, mint az egyszeri püspök a harangozást.

Heti sertés vásár. Rimaszombat december 6-án városi állatorvos tudósítása. Bekövetkezett a hizó és makros sertések idénye. Erős kínálat, kevés vevő mellett az árak alacsonyok voltak. Felhajtattott összesen: 698 darab. Még pedig: különböző koru és súlyu hizó, 146 öregebb sovány, 168 makkon javított, 74 sovány, makkra való sildő 226, 2—4 hónapos malacz 84 darab. Eladatott: 324 drb. Átlag árak: 3—6 hónapos kijáró, 10—12 frt. $\frac{3}{4}$ —1 éves sovány 16—24 frt, 1—1 $\frac{1}{2}$ éves sovány 28—32 frt páronként. $\frac{1}{2}$ —1 éves makkolt, valamint javított sildő 13—24 frt, darabonként. Könnyebb hizó, hus súlyra besülve 80—90 klgamos 30 frt. 100—110 klggram 40 forint. Közép, 120—150 klggram 50—60 frt, nehezebb, két éves hizott sertés 47 kr, fiatal nehéz 46 kr, könnyű 45 krjával klggramonként vágó súly szerint. Következés: hasznosabb hus súlyra eladni; szemérték szerint venni.

Az árvák karácsonyfájára ujjában adoztak: Reisz Marikovszky Emma 1 frt. Stolec Mártonné 1 frt. Báró Nyáry Sándorné számos ruhanemű. Báró Lusenszky Henrikné 2 frt. Flasko Györgyné 1 frt. Janszky Volni Mária 2 frt. Molnár Viktorné 3 frt. Kalla Mihályné 1 frt. Kiszely Malvin 1 frt. R. Vozári Gyálané kalácsot. Nagy Ferenczné 1 frt. Jurasko Jakabné 1 frt. Rábely Miklósné 50 kr. Glauf Pálné ruhaneműt. Hevessy Bertalanné 2 frt. Szabó Jakabné 50 kr és ruhanemű. Nagy Zatroh Julia 1 frt. Dapsy Józsefné 1 frt. Medveczki Sándorné. 1 frt. Máriássy Lászlóné 1 frt. Özv. Ráski Bertalanné 50 kr. Jaczko Pálné 1 frt. Benyo Lászlóné mézeskalács, Klauzer Jánosné mézeskalács, Wagensommer Jánosné 50 kr. Tibócy Zsigmondné ruhakelme. Molnár Lajosné 1 frt. Benyo Béláné 1 frt. Vozári Györgyné 50 kr.

Vármegyei ujdonságok.

Királyi adomány. Ő Felsége a király a dubicsányi ev. ref. leánygyházközségnek iskolaépítkezési czélokra 100 frtot méltóztatott magánpénztárából adományozni.

Meghívó. A gömörmezei magyar közművelődési egyesület választmányi ülése folyó hó 15-én, rendes évi közgyűlése pedig folyó hó 19-én délután 2 óraker tartatnak a megyelébzi teremben, melyekre az érdeklődő közönséget tisztelettel meghívja az elnök-ég.

Halálozás. Vettük a következő gyászjelentést: Őzveggy Osgyányi Pálné szül. Osváth Erzsébet ugy maga, és gyermekei: Béla, Anna férjezet: Jaczko Emilné, Dezső, valamint a nagyszámú rokonság nevében szomorú szívvel tudatja: a legjobb férj, leggyöngédebb apa és szerető rokonnak Osgyányi Pál pelsőczy körorvos urnak, élete 54, boldog házassága 21-ik évében hosszas

szünet után f. hó 6-án esti 10 órakor történt gyász kimúlta. A boldogultnak hült tetemei f. hó 9-én d. u. 2 órakor fogták Pelsőzön az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra tétetni. Pelsőzön, 1890. decz. 7-én. Aldás poraira.

A sárospataki „Irodalmi kör“ az új A-B-C-és olvasókönyv sikeres megírásáért Csizi Miklós simoni-i ref. tanítót egy darab es. kir. arannyal jutalmazta meg; mely becses ajándék nevezett tanítónak decz. 6-án tehát éppen Miklós napján érkezett kezéhez. Gratulálunk a kiérdemelt szerencséhez!

Tűz. E hó 6-án éjjeli 12—1 órakor Giezen Hladon János takarmánnyal megrakott csüre eddig ösmeretlen okból kigyulladt. A féktelen elem a dermesztő éjszakai szél szárnyain az épületeken fekvő dör daczára is hihetetlen gyorsasággal terjedt és csakhamar több ház és esür állott lángban. Az előjáróság részéről minden lehetőt megtettek ugyan a tűz lokalizálására, mind a mellett nagyon nehezen ment az oltás, mivel mindenki csak a saját portája védelmezésére sietett, minek következtében csak hosszas munka után sikerült a tüzet eloltani. Ot ház melléképületeivel, takarmány készleteivel és több esür eszt a tűz áldozatául. A kár tetemes, minek nagy része azonban, mivel az épületek biztosítva voltak, megtérül.

A dobsinai önkéntes tűzoltó egyesület 5 és 10 éves tagjainak a napokban osztotta ki ünnepélyesen a szolgálati érdemeiket. Ezeknek kiosztása után kövacsorát tartottak, az ünnepséget nagyon emelte a tűzoltó egyesület új zenekara, mely bár csak 6 hó előtt alakult, mégis több magyar darabot igen szépen adott elő.

Vegyes hírek.

A főrendi ház új tagja lón Zelenka Pál ág. ev. püspök ur, a ki e napokban kapta meg a királyi meghívó levelet, hogy mint a főrendiház tagja, menjen be a felsőházba.

A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesítése szerint a kereskedelmi magyar kir. miniszter ur ó nagyméltósága által kereskedők és iparosok részére szakismeretük fejlesztése céljából alapított 300 frtos ösztöndíj a jövő évben iparos ifju részére fog adományoztatni. Felhivatnak tehát a miskolczi kamara kerületéhez tartozó iparos ifjak, hogy a lakhelyet, családi viszonyt, erkölcsi magaviseletet, végzett tanulmányokat, eddigi foglalkozást, valamint nyelvismeretet igazoló okmányokkal köllőleg felszerelt és a kamarához intézett bélyeges kérvényeiket a kereskedelmi iparkamarához (Széchenyi-utca 59. sz.) folyó év december hó 31-ig nyújtsák be. — Az uti tervet a pályázó maga határozza meg, s ugy ez, mint a szakma, melyre magát a pályázó kiképezni ohajja, a kérvényben tüzetesen kifejtendő. A tett tanulmányutról az ösztöndíjat nyert ifju ugyancsak a kamara útján, mely az ajánlást eszközli, jelentést tartozik tenni.

Tudnak magyarul. Közélebb, hogy a másfél év óta külföldön járó Reményi Ede hazatéréséről volt szó, azt is irták, hogy a művésznak Párisban élő gyermekei nem tudnak magyarul. Ezzel szemben a gyermekek anyja, ki tudtukkal a gömörmegeyi előkelő Fáy családnak egyik tagja, kijelenti, hogy a gyermekek tudnak magyarul. Nem beszélnek ugyan a gyermekek oly jól magyarul, mint azt szüleik szeretnék, a mi nem is csuda, mivel régóta vannak távol hazánktól. Most a hazatérés reményében még buzgóbban tanulják a magyar nyelvet.

Boldog szerkesztő. B-Topoljáról írjaka P.-Lloydnek, Strausz Salamon ó-becsei földbirtokos az említett község fővezájában levő házat, mely 10,000 frt. értéket képvisel az ott megjelenő „Ó-Becse és vidéke“ című hetilap szerkesztőjének dr. Grünbaum Pálnak ajándékozta. A szerencsés szerkesztő erről lapjának olvasóit azon büszke jelentéssel tudósította, hogy a szerkesztőség saját házába fog átköltözködni.

Különféle anyagok szállítása. A kassa-oderbergi vasut igazgatósága pályázatot hirdet az 1891. évben szükséges fanemű, üvegáru, szövött s fonott, szücsáru, bőr s kaucsuk, papiros s kefekötő, olajzsírmenű, festőanyagok, vas- és aczelműek, réz- s fémáruk szállítása iránt. A vonatkozó ajánlatok folyó évi december hó 15-én déli 12 óráig nyújtandók be a vasuti igazgatósághoz (Budapest, Máriai Valéria-utca 11. sz.) Részletes szükségleti kimutatás s különleges feltételek és ajánlati minták a kamara irodájában megtekinthető. — Miskolcz, 1890. évi december 4-én. — A kereskedelmi s iparkamara: Radvány István, elnök. Sugár Ignác, m. titkár.

Faneműek szállítása. A kassa-oderbergi vasut magyar vonali részére mintegy 231 m. deszka, gerenda s lécz jegenye vagy lucfenyőből, 49 drb kézi, 46 drb vonó-sorompó, 205 m. padló deszka, gerenda, 400 darab oszlop (4-0—6-0 m. h.) 1350 drb oszlop (1-80—2-00 m. h.), 500 db karó, 3250 db szálfa deszka, 6750 db gömbölyű kerítés-lécz, 30 m. vágott lécz, mind erdei fenyőből, 114 m. padlász-deszka, gerenda és oszlop veres-fenyőből, 159 m. gerenda s padló-deszka tölgyfából és 2000 drb tölgyfa-karó szükséges. A vonatkozó ajánlat folyó évi december hó 15-én déli 12 óráig a nevezett vasut igazgatósághoz (Budapest, Mária-Valéria-utca 11. sz.) nyújtandó be. Ajánlat rész-mennyiségre is tehető. Bántpénz az ajánlott érték 10%-a. Ajánlati minta, különleges feltétel és részletes szükségleti kimutatás a kamara irodájában megtekinthető. — Miskolczon, 1890. december 4. — A kereskedelmi s iparkamara: Radvány István, elnök. Sugár Ignác, m. titkár.

Értesítés. A m. kir. államvasutak Budapest Duna jobbparti üzletvezetősége pályázatot hirdet az 1891. évben szükséges kő és földmenű, világítási s kenő, aczél és vasmenű anyagok, (enyv, fész, magvak stb.) szállítása iránt. Az ajánlatok f. évi december hó 15-éig déli 12 óráig nyújtandók be. Bántpénzletét nem kívánatlik. A feltételek s szükségleti kimutatások a kamara irodájában megtekinthető — Miskolczon, 1890. december hó 2-án. — Radvány István, elnök. Dr. Szentpály István, titkár.

A Hét Kiss József hetilapjának legújabb (48.) száma a szokottnál fenyesőbb kiállításban némi késedelemmel megjelent. E késedelem oka adminisztratív okokban keresendő. A lap ugyanis nyomdát s adminisztratívot eszerélt és az ily alkalommal elmaradhatlan zavarok két napig késleltették megjelenését. A „Hét“ szerkesztője és kiadója felkéri azon előfizetőit, a kiknek példány

dánya e zavarok folytán netalan elmaradt volna, hogy azt azonnal reklamálni sziveskedjenek — A lap tartalma oly distingváltság magas nívóan mozog, mind rendszeren. Csak kettőt emlíünk belőle ki: Herczegh Ferencnek „Sírúsi“ című rendkívüli érdekesítő novelláját és Ambrus Zoltán bírálatát Beöthy Zsolt „Kazinczy és Horatius“ című esszé-jéről. Az utóbbi cikk oly classicus és szellemes, a minőt nem egyhamar olvastunk. A lap továbbá igen gazdag szellemes apróságokban. A „Hét“ előfizetési ára: egész évre 10 frt. félévre 5 frt. negyedévre 2 frt 50 kr. Szerkesztőség és kiadóhivatal: VIII. József-körút 44. sz.

Érdekes karácsonyi képes árjegyzék. Hazánk legnagyobb műipartára a budapesti Kertész Tódor czég (Dorottya utca 1.) a karácsony és ujév alkalmából ismét egy rendkívüli érdekes képes árjegyzéket bocsátott ki, melyet kívánatra bárkinek ingyen és bérmentve megküld. Időszerűnek tartjuk az árjegyzékből egy rövid kivonatot közölni, hogy a közönségnek e nagy czégtársaság-szerű fogalma legyen. A dohányzó asztalra: dohányzó készlet tálcán öt darabból álló 14 frt 50 kr. Dohányzó asztal 6—50 frt. Dohánytartó ércből köedénybetéttel 3.75-től 20 frt. Gyufa és hamufartó. Automat cigaretták készítő, mely egyszersmind dohányszelence is 2 frt. Houblon cigaretták papír szópókával száza 25 kr. tömő hozzá 30 kr Szivarvég levágó asztalon 1 frt 50 kr. Tajtékzipka borostyánkővel 1.60 krtól 3 frt. stb. stb. A butorzatot kiegészítő diszmű árak közt vannak: asztali gyertyatartó párja 2.40 kr. Asztali esengetyű 80 krtól 2 frt. Agas gyertyatartó párja 4.20 tól 8 frt. Tenta-tartó 1.60 kr. Nikéltöltött levélnyomó 2 frt. Felfüggesztető díszes hévmérő 1.40—2.50. Teljes íróasztalkészlet 9 frttől 100 frt. Képeret masszív ércből 4.50—10 frt. Faldísztalak 2.60-tól 5.60-ig. Érczkanesó szabadisznek párja 4.85—8.80-ig. Díszes oszlopok fekete politirozott fából párja 20—32 frt. Látogatójegytartó 3.60—5 frt. Ugyan ilyen diszállvány 11.75 kr. Díszes kulcsszekrény 15 frt. fénykép-albumok 1.80—20 frt. fénykép par-aventek 2.40—70 frt. Nöimunkakosár berendezve 6.40—21 frt. Necessaire berendezve 2.50-től 30 frt. Illatszerekny 4-től 15-frt. Ugyanez necessairellal 10 frt. 3 oldalú női tükrök 10-től 15 frt. Ezüst karperecz aranyozva 2.40—2.80-ig. Uj francia Raisin melltű 1 frt. Meglepő apró díszes holmik (Nippens) hölgyeknek és leányoknak etagere és varr-asztalra. Díszes japáni tárgyak, többek közt keztüdoboz 1.50-től 4 frt. Theadoboz 2.50—5 frt. Legyező 10 krtól 15 frt. Japáni napernyő 60 krtól 16 frt. Japáni tálcák 70 krtól 5 frt. Különösen nagy a választék esillogó fényes karácsonfa díszekben, melyekre nézve az árjegyzék bővebb felvilágosítást nyújt. Ez egész gazdag karácsonfa díszlet rendkívül számos esillogó fényes tárggyal 5 frttől 20 frt. Biztonsági vas karácsonfaállvány 2.50—4.50 kr. Gyermekek játékszerek: Uj Revolina zenélő 1.40—1.80 kr. Birkózók 80 kr. 1 frt Kard, puska, dob, esákö együtt 3 frt. Kétfogatú kocsis 2—6 frt. Berendezett istálló 2—4 frt. Uj önmozgó taliga esákövel 1.20 kr. építő kocska, hintaló. Veloczipéd 8—14 frt. betűjáték. Fröbel-féle játékok, hinta, szobatornakészletek, laterna magika, törhetlen babák, kis varrógép 3.50 kr.: tűzhe-lyek, előnykészletek, perselyek, berendezett játékszerek-nyek 15 frttől 50 frt. a játéksztal számára, kártyapárés, domino, sakk és tombola játékok, roulette és különféle társasjátékok nagy választékban, könnyen előadható büvészműtárványok kedélyderítő tréfas tárgyak. Háztartási eszközök u. m. orosz réz vagy tompek, samovár 14—40 frt. thea asztalok 9 frttől felfelé, sütémény állvány 1 frt., vajtartó 80 kr., likör készlet 2—20 frt. szódavíz készítő 7—15 frt. Lovagló, vadász és sportezikkekben a választék oly nagy, hogy azokat itt felsorolni nem lehet és ezekre nézve az árjegyzék bővebb felvilágosítást nyújt. Ugyanez áll az utiszerek és finom bőrárúkra nézve is, melyek közt a szivar, cigaretták és pénztárcák nagy helyet foglalnak el és a ki a czég képes árjegyzékét magának meghozatja sok hasznosat fog benne találni.

Felelős szerkesztő: **Dr. Veres Samu.**

Kiadó-tulajdonos: **Dr. Bernát István.**

Nyilttér.*)

Czáfolat.

A „Gömör-Kishont“ 51. számában „furesa lovagiasság“ cím alatt foglalt közlésre, addig is, míg a valódi tényállás az illetékes bíróság által megállapítottatik, kénytelenítve érzem magamat kinyilatkoztatni, hogy azon szövegről, mely a nőmért való felelősség elvállalására nézve közöltem és L. L. helybeli divatáru-kereskedő között történtnek mondatik, egy szó sem igaz, mivel én, sem a kérdéses esemény alkalmával, sem az előtt, vele ilyesméről soha nem beszéltem. Tisztelettel: Landau A. Fia.

Tekintetes Szerkesztő ur! — Ismerem b. lapjának az igazságérzet által vezérelt szellemét, bátorodom jelen soraimat azon kérelemmel beküldeni, hogy azt b. lapján közölni sziveskedjék.

A „Gömöri Hírlap“ 49. számában „Chronique skandalose“ cím alatt személyemre vonatkozólag egy cikk jelent meg, melyre nem azért kívánok válaszolni, hogy a nevezett lap irányában magamat menteni vagy igazolni szándékozzam, mert hisz a kik a lapot olvasák, tudhatják azt, hogy vajmi kevesen vannak megyénkben, de különösen városunkban, kik ne részesültek volna azon szerencsében, hogy a nevezett hírlap által meghurcoltassanak, miért legyen épen én kivétel?

Nem akarom elkövetni és már ugyszólván mindenki által ismert sajnós tettetemet mentetni avagy szépíteni, de mégis a nagy közönség bírálatát és véleményét kérem ki arra nézve, hogy mit tegeyen egy jóhírnevű szolid kereskedő, a kinek a fölöle terjesztett rágalom folytán nemcsak jó hírneve, hanem existenciája is legnagyobb veszélynek tétetik ki?

Nem jöhet-e oly kedélyhangulatba, hogy önmagáról megfeledkezve, oly tette ragadtatja magát, melytől higgadsága alkalmával önmaga eliszonyodnék?

Mondom, mindezeket eltekintve, csak arra szoritkozom, hogy köztem és a „Gömöri Hírlap“ között fennállott s fennálló viszonyt némileg világlatba helyezzem.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerkesztő.

Es hogy ezt tehessen, mindenek előtt kérem, hogy egy hírlapnak nem első feladata-e a következetesség? szabad-e egy hírlap, mely jóhírnevét fenn akarja tartani, magánérdeknek vagy bosznak vezetni?

Cziletem kinyitása vagyis 1889. márczius havától egész 1890. márczius haváig, tehát egy éven keresztül, mielőtt üzletemet a „Gömöri Hírlap“-ban hirdetem, s szükséges nyomtatványaimat is a kiadó nyomdájában szereztem be, nemcsak a szerkesztőség egész személyzete vásárolta nálam összes szükségleteit, hanem még árúimat szóval és lapjában mindenkinek és mindenkor legmelegebben ajánlotta.

Folyó év márczius havában a felelős szerkesztő ur és közönség egy szánokodás alkalmával differenciák merülven fel, hirdetéseimet a lapról megvontam s ennek következményeként a legközelebbi lapban megjelent, a jelenlegi cikkében is hivatkozott dörgedelmes cikk, a melyben az eddig szolidnak híresztelt üzletemet és személyemet a legnagyobb szédelges gyanújával illet, mit akkor elhallgattam, remélve, hogy ezzel üzletem nem fog hátrányt szenvedni, s ezen reményemben — hála a nagy közönség pártfogásának — nem is esatlakoztam.

S reményelem, hogy a „Gömöri Hírlap“-nak mostani cikke sem fog nekem kárt okozni, s nem is saját érdekemben szólalok fel, hanem csak azért, hogy a nagy közönség győződjék meg, vajjon érdemes-e az olyan társadalmi lap pártolásra, mely kitűzött programjától eltérőleg, de sőt azzal homlokegyenest ellenkeve, a társadalom és a közönség érdeke helyett saját érdekeinek hódol és magánboszujában gyönyörködik.

Hány az enyémehez hasonló példát tudnék felsorolni? hány vannak, a kik még tegnap a dícsőség koszorujától övezve tündököltek a „Gömöri Hírlap“-ban, s ma már a szerkesztőség valamely tagjával összejeven, a legundokabb meggyalázásoknak vannak kitéve?

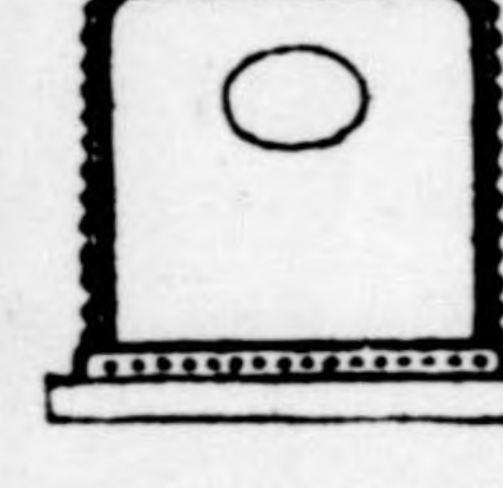
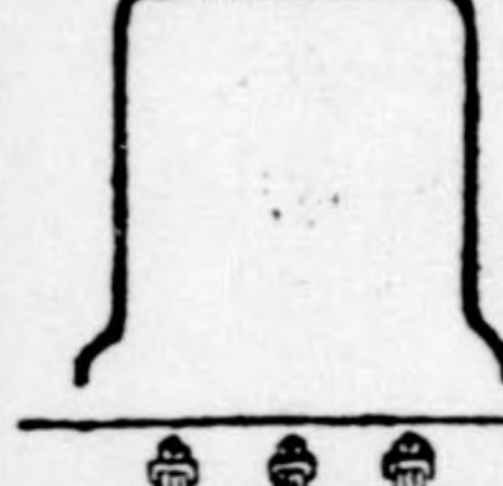
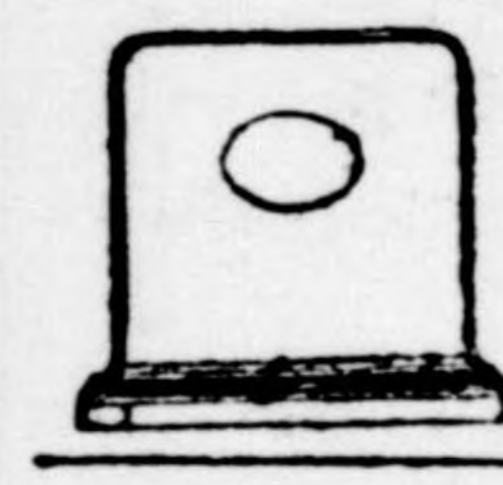
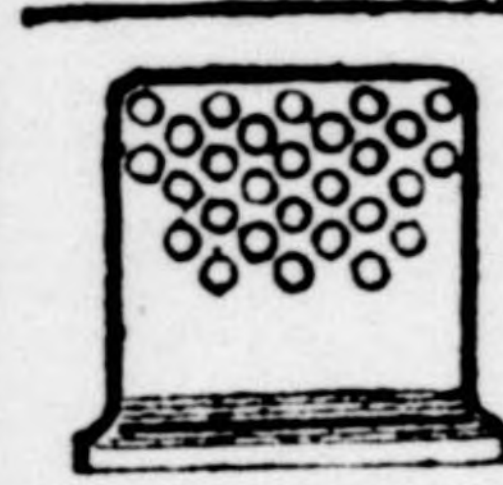
Ha ehhez hasonló közlemény valamely más lapban jelent volna meg, a törvény útján kerestem volna orvoslást, de a „Gömöri Hírlap“-pal szemben megelégszem a t. közönség igazságos ítéletével.

De nem akarván ezzel tekintetes Szerkesztő ur és a nagy közönség türelmét próbára tenni, csak az elmondottakra szoritkozva vagyok kiváló tisztelettel

Rimaszombat, 1890. december 5-én.

Alizatos szolgálja
Lükovicz Lipót.

Magán-hirdetések.

A t. géptulajdonosok figyelmébe.

Tűzszekrények,

mindenféle kazánmunkák, legjobb anyagból való elkészítésre, jutányos árak mellett ajánlom kitűnően berendezett kazánműhelyemet.

Gőzmozgonyok, gőzcséplőgépek és más gazdasági gépek javítását ajánlom már most eszközölni.

Vasöntödémden mindennemű öntvényeket legpontosabban elkészítek.

Haeznált locomobilokat és gőzcséplőgépeket megvásárolok vagy ilyeneket ujak ellen becserelek.

Herez Zsigmond,

gazd. gépjára és vasöntödéje
MISKOLCZON.

Hirdetmény.

A legközelebbi **Losoncz-Tugári** országos vásár folyó évi december hó **29. és 30-ik** napjain lesz megtartva.

1—3

Goldberger D.
vásárjoghérló

Kiadó kék-festő műhely.

Rimaszombatban egy jó forgalmu **kék-festő műhely, mangorló**, a hozzátartozó kényelmes **lakhelyiség-** és melléképületekkel együtt az **1891. évi január hó 1-ső napjától haszonbérbe kiadó.**

Bővebb értesítést ad **ifj. Gasko János** Rimaszombatban.

Valóságos orvosi malaga-bor

a klosterneuburgi es. k. borvizsgáló állomás bíráta szerint igen finom, jó malaga-bor mint kiváló erősítőszert **gyöngékedők, betegek, lábadozók,** gyermekek stb. számára kevésvérség, gyomorgyengeség ellen legsikeresebb hatású, a Bécsben és Hamburgban levő u. n.

VIÑADOR 3—6

spanyol bornagykereskedés eredeti egész és fél-üvegjeiben és törvényesen elhelyezett védőjegy mellett eredeti áron 2 frt 50 és 1 frt 30 krtj kapható, ugyszintén Xeres de la frontierából való **sherry** eredeti palackokban és árárt **Rimaszombatban HEKSCH JAKAB** kereskedésében.

A gömörmezei nép- és iparbank
a regáleváltság

kötvényeinek s az ezekre szóló utalványoknak értékesítését közvetíti.

Rimaszombat, 1890. december 6

Az igazgatóság.

Karácsony- és újévkor

mindenkinek adatik alkalom, hogy családját vagy barátait egy kis ajándékkal meglepessék. Az ily bevásárlásra ajánlom a n. é. közönségnek az üzletben kiállított sok szép és igen alkalmas ajándék-tárgyakat.

Nagy választék különféle bomboneokban finom chrém- és fondau-cukorkákkal töltve. Karácsonyfa díszítéshez mindenféle cukorconserv, hab- és csokoládé-alakooskák, kis sütemények, szivarkák, repülő angyalkák, liquer-gyűrűk és alakok darabonként valamint dobozokban is vegyítve 100 db 1 frt 20 kr., finomabb 100 db 2 frt dobozzal együtt. Saját készítésű, egészen finom thea-sütemény kiloja 1 frt 60 kr.

A karácsonyfa díszítéséhez izlésesen színezett, hosszú csukorkák kiloja 1 frt 20 kr., bádeni kávé-chrém kiloja 2 frt 40 kr., szalon-csukorkák kiloja 2 frt, szalon- és csokoládé-chrém, Stanley-golyóoskák kiloja 2 frt 60 kr. Továbbá többféle gyermek játékszerek pléből, u. m. trombita, óra, bórond stb., papír-gyurmából kávéörlo, album stb., csukorkákkal töltve dbja 10 kr.

Megtekintésre méltó és igen kedves ajándék-tárgy a **telt viragosárka** természetes szaggal dbja 20 kr.

Felhívom még a n. é. közönség figyelmét a különféle finom **torták, chremek, parfeetek** s több efféle rendelmeny gyors és jutányos ároni elkészítésére. Kapható nálam még kis desant-torták 15 krtól, karácsonyfa díszítve és dísz nélkül.

Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan eszközöltetnek.

Magamat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlván maradtam kiváló tisztelettel
Rimaszombat, 1890. decz. 9.

1—2 **Rakattyai Danó, műcukrász.**

Hirdetmény.

3952. szám. — A **Zabar** községben gyakorolt italméresi jogért megállapított kártalanítási összegre vonatkozólag az 1889. évi 45896. sz. Igazságügyminiszteri rendelet 9. és 10. §§-aihoz képest az egyezség megkísérlésére s az igények tárgyalására határidőül **1890. évi deczember hó 18-ik napjának d. e. 9 órája** a kir. törvényszék 14. sz. hivatalszobájába kitűzetett. Mely határidőre a közbirtokosság tagjai, még pedig azok is, a kiknek az idéző végzés nem kézbesítették, figyelmeztetéssel az elmaradásnak az idézett rendeletben megállapított következményeire, ezennel idéztetnek.

Kir. tszék Rimaszombat, 1890. nov. 28-án.

Török,

Cseh,

kir. tszék elnök.

kir. tszék elnöke.

Ibolya-csokrocskák csukorból természetes szaggal dbja 15 kr.

Karácsonyi és újévi ajándék.

Van szerencsém a tisztelt közönség becses tudomására hozni, hogy a közelgő karácsonyi- és újévi ünnepekre üzletemben igen **sok és szép** alkalmas **ajándék-tárgy** van készletben.

Nagy választék a legkülönfélébb plüsch-, selyem-, bársony-, elefantcsont stb. **Bombonek-ból** a legfinomabb **fondau** és **chrém-csukorkákkal** töltve.

Kis **párisi torták** töltve és dobozzal **15** kr-ával.

Mindenféle dísz-alakooskák, csokoládék, croquettek, mozgó-bábuk, szivarkák, thea- és sok másféle sütemények, valamint különféle torták stb. szintén kaphatók.

A t. szülők különös figyelmébe ajánlom továbbá **karácsonyfa díszítéséül szolgáló** alkalmas mindenféle **csukorka-tárgyaimat**, a melyeknek ára 100 darabonként 1 frt 50 krtól — 3 frtig és feljebb is kaphatók.

Ajánlom azonfelül különféle kitűnő francia italaimat és **valódi cognacomat** — ez utóbbit mint gyógyszer — az orvos urak különös figyelmébe, mivel valódi cognacot ma már alig lehet kapni.

Végül mint ujdonságot nem ajánlhatom eléggé a csukorból készült és a családiaság híven utánzótt és természetes szaggal bíró **ibolya-csokrocskáimat**, mint igen alkalmas és kedves ajándék-tárgyakat t. megrendelőim szives figyelmébe.

Vidéki megrendelések a legpontosabban eszközöltetnek és a **három forintot meghaladó rendelmenyeknél** — ha a pénz előlegesen beküldetik — a **postaszállítás** és esomagolás **portamentesen történik.**

Üzletemet a t. közönség kiváló figyelmébe ajánlván maradtam

Rimaszombat, 1890. december 1-én.

Kiváló tisztelettel:

2—*

Miskolczy István, műcukrász.

Alkalmas karácsonyi és újévi ajándékok.

Hirdetmény.

A Csetnek, Fekete-Lehota, Nagy-Szlabos, Rochfala, Ochtina, Restér, Geczelfala, Pétermány, Kis-Szlabos, Hankova, Markuska, Kun-Taploca, Rozsloznya és Genes községekben gyakorolható állami kizárólagos italméresi jogot a magas kinstártól 1891. és 1892-ik évekre haszonbérbe kivették. Ezen községekben 1891. évi január hó 1-től kezdve az italméresi kimérését haszonbérbe adjuk, felhivatva a netaláni vállalkozók, hogy e részbeni ajánlataikat személyesen vagy írásbelileg hozzánk Csetnekre ezimezve folyó évi december hó 25-ig adják be.

Csetnek, 1890. december 5-én.

Szikora A. Imre, Csernok Rezső,
italméresi jogbérlo.

Eladó földbirtok.

Rimaszombat határában a város közepében fekvő kitűnő karban levő földbirtok, — mely áll mintegy 8000 öl szántóföld, 4000 öl rét és 2000 öl belsőségből — szabad kézből eladó. Értekezhetni aulirott megbizottal.

Dr. Zehery István.

Árverési hirdetmény

az állami italméresi jövedék-bérletekre nézve

30893. szám. — A rimaszombati magyar királyi pénzügyigazgatóság részéről közhírré tétetik, miszerint

az 1888. évi XXXV. törvényzikk értelmében alulírott községek területén a szesz italoknak kimérése és kismértékbeni elárúsítása után fizetendő italméresi adószedési jog 1891. évre feltétlen hatálylyak 1892. év. és 1893. évekre, a kölcsönös felmondás fentartásával, esetleg pedig mindhárom évre feltétlen hatálylyal, vagy esetleg a kizárólagos italméresi jogosultság s ezzel együtt a korlátolt kismértékben való elárúsítás után járó adószedési jog 1891. évre feltétlen, 1892. évre pedig feltételes hatálylyal, nyilvános árverés útján haszonbérbe adatik. Az árverési feltételek ezen pénzügyigazgatóság iródatevétségénél betekintheők.

Szabályszerűen kiállított s a kiállítási ár 10%-át képező bánatpénzzel ellátott írásbeli ajánlatok akár a felsorolt községekre együttesen, akár minden egyes községre nézve külön a pénzügyigazgatóság főnökéhez legkésőbb az árverés előtt egy órával benyújthatók.

Az árverés a rimaszombati m. kir. pénzügyigazgatóság főnöki irodájában a kitett napokon reggel 8 órakor meg fog tartatni.

A község neve	Lakosság száma részletezés	Kikiáltási ár		Árverési határidő		
		frt	kr.	I.	II.	III.
1 Dobfenek	184	60	—	16	17	18
2 Priboj és Rimaszaluzsány	255	800	—	16	17	18
3 Zabar	364	250	—	16	17	18

Rimaszombat, 1890. december 3-án.

Netkovszky Adolf,
m. kir. pénzügyigazgató

Női- és férfi divatáru kereskedése.

LÖFKOVICS LIPÓT,

RIMASZOMBATBAN.

Valódi karlsbadi cipők és csizmák raktára.

Előnyös összeköttetésem és a legfinomabb, legjobb anyagoknak megvásárlása által eddig is már a legjobb eredmény kíséri üzletemet olyannyira, hogy a legelőkelőbb s a divattal folyton lépést tartó körökben is a legnagyobb elismerést volt szerencsém kivívni ezikkeimmel.

Nagy karácsonyi kiállítás.

Karácsonyi kiállítást rendeztem férfi- és női divatáru-üzletemben a legujabban érkezett és **ajándékoknak kiválóan alkalmas** phantasie-czikkekből, számtalan nippes- és díszítő tárgyak, uri- és női divatáruk, **női confectiók**, kármantyúk, boák, sapkák stb. díjs választékban. Továbbá albumok, plüsch és bőr necessairek minden nagyságban és különböző kivitelben. Illatszerek, illatszertartók, képeretek, **megkezdett és kész kézimunkák**, angol plaidek, plüsch takarók, uri- és női ernyők, cachenez-k és echarpe-ok, **nyakkendők**, zsebkendők, selyem harisnyák, kézelő- és chemisette-gombok. **Legerősebb női-, férfi- és gyermek-czipők** nagy választékban. Továbbá kalapok, női- és leánysapkák (toque-ok), fehérneműek, ingek, lábravalók, kötött harisnyák, tricót- és Jerse női derekak, kész kötények, botok, pénztárczák, órák, karkötők, varró- és himző-készletek, himzési előminták, szappanok, kész női köpenyek és kabátkák, gyermekruhák és fiu tricótöltönyök, **hőszövedt- vagy kötött**, ugyszintén kutyabőr férfi- és női keztyűk, paplanok, **hátzó- és zóna-bórondok** és táskák, berlini-pamutból kötött kendők, derekak és fűzők, továbbá férfi-, női- és gyermeksapkák plüsch, seal-kin és krümmerből. **Téli trico-derekak, vattírozott női- és leányka-felöltők,**

professor **Jäger-ingek** egyedüli raktára minden kivitelben. Férfi- és gyermek-csizmák, posztó és nemez női-, férfi- és gyermekeczipők, női téli-posztó- és trico-nadrágok és szoknyák, mellények. Legnagyobb raktár gyermek kötött-, szövött- és posztó ruhácskákból.

Midőn mindezeket a n. é. közönség becses tudomására hozom, még megemlítem, hogy **honi gyártmányu (pinkafeldi) löpökröcsök nagy raktárát bírom** és azon kellemes helyzetben vagyok, hogy mindezen czikkeket bámulatos olesó áron árusítom.

Ezeket ohajtottam a nagyérdemű közönség becses tudomására juttatni, legyen szabad reménylenem, hogy nagybecsű rendelmenyeivel mielőbb szerencsételni fog.

Vidéki megrendeléseket a legpontosabban eszközölök és kívánságra választékul egy nagyobb választékot is küldök.

Rimaszombat, 1890. december 8.

Kiváló tisztelettel

LÖFKOVICS LIPÓT.